

Chambre des Représentants

SESSION 1983-1984

12 OCTOBRE 1983

PROJET DE LOI

étendant, pour certaines infractions,
le champ d'application de l'extinction
de l'action publique
moyennant le paiement d'une somme d'argent

AMENDEMENTS

PRÉSENTÉS PAR M. COLLIGNON

Article 1er

A) En ordre principal

A l'article 216bis (nouveau), remplacer le 1er alinéa du § 1er par ce qui suit :

« § 1er. Lorsque le dommage éventuellement causé à autrui a été entièrement réparé, le procureur du Roi peut, pour toutes les infractions à l'exclusion de celles énoncées aux titres VII et VIII du livre II du Code pénal, punissables soit d'une amende, soit d'une peine d'emprisonnement dont le maximum ne dépasse pas 5 ans, soit de l'une ou de l'autre de ces peines, s'il estime ne devoir requérir qu'une amende et la confiscation, inviter l'auteur de l'infraction à verser une somme déterminée à l'Administration de la Taxe sur la valeur ajoutée, de l'Enregistrement et des Domaines. ».

JUSTIFICATION

Si la législateur s'oriente vers une telle extension du champ de la transaction, il paraît recommandable d'introduire une certaine sélectivité quant aux types d'infractions pour lesquels il pourra être recouru à cette procédure.

En effet, si une extension de la transaction se conçoit aisément dans le cadre de crimes et délits consistants en des atteintes aux biens, que l'on pourrait qualifier de façon générale de « délits de rapines », elle se conçoit nettement moins pour toute atteinte à l'ordre des familles, à la moralité publique ou aux personnes : il deviendra ainsi possible au Parquet de transiger pour des infractions telles que l'enlèvement de mineurs (art. 368 du Code pénal), l'attentat à la pudeur commis avec violence ou menaces sur des personnes de l'un ou de l'autre sexe (art. 373 du même Code), l'incitation à la débauche ou à la prostitution

Voir :

698 (1982-1983) N° 1 :

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1983-1984

12 OKTOBER 1983

WETSONTWERP

tot uitbreiding van het toepassingsveld
van het verval van de strafvordering
voor sommige misdrijven,
tegen betaling van een geldsom

AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE HEER COLLIGNON

Artikel 1

A) In hoofdde

In artikel 216bis (nieuw), het eerste lid van § 1 vervangen door wat volgt :

« § 1. Wanneer de eventueel veroorzaakte schade aan een ander geheel vergoed is, kan de procureur des Konings, indien hij meent voor alle misdrijven, met uitzondering van die welke in de titels VII en VIII van het tweede boek van het Strafwetboek worden opgesomd en die hetzij met geldboete, hetzij met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaar, hetzij met die beide straffen strafbaar zijn, enkel geldboete of enkel geldboete met verbeurdverklaring te moeten vorderen, de dader verzoeken een bepaalde geldsom te storten aan de Administratie van de Belasting over de toegevoegde waarde en de Registratie en Domeinen ».

VERANTWOORDING

Indien de wetgever voornemens is het toepassingsgebied van de minnelijke schikking in die mate uit te breiden, verdient het aanbeveling enige selectiviteit aan de dag te leggen betreffende de soorten misdrijven die voor die procedure in aanmerking komen.

Ofschoon een uitbreiding van de minnelijke schikking gemakkelijk te begrijpen is als het gaat om misdaden en wanbedrijven waarbij aanslagen op goederen worden gepleegd en die men in het algemeen als « roof » zou kunnen betitelen, geldt zulks veel minder voor aanslagen op de orde der familie, de openbare zedelijkheid of de personen : aan het parket zal aldus de mogelijkheid worden geboden af te zien van de strafvordering tegen betaling van een geldsom voor misdrijven zoals ontvoering van minderjarigen (art. 368 van het Strafwetboek), aandrang van de eerbaarheid, met geweld of bedreiging gepleegd op

Zie :

698 (1982-1983) N° 1 :

d'un mineur âgé de plus de seize ans accomplis (art. 379 et 380), le proxénétisme (art. 380bis à 382), les coups et blessures volontaires ayant causé une maladie ou une incapacité de travail personnel (art. 399), l'entretien de toxicomanie (art. 402).

Dans le cas des infractions exclues du champ d'application du projet de loi par le présent amendement, on peut également se demander quelle pourrait être la réparation du dommage causé à la victime, le préjudice étant dans ces cas souvent et par définition irréparable, contrairement aux crimes et délits consistant en des atteintes aux biens.

L'argument affirmant qu'un grand nombre de délits repris dans les chapitres du Code pénal que l'on entend exclure du champ d'application du projet de loi, ne seront plus poursuivis, ne paraît pas suffisant : en effet, pour beaucoup de délits mineurs, le classement sans suite (et dès lors la possibilité de réouvrir le dossier si des faits nouveaux se présentent et de les y joindre) paraît plus adéquat qu'une transaction impliquant « *ipso facto* » l'extinction définitive de l'action publique.

B) En ordre subsidiaire

A l'article 216bis (nouveau), au § 1er, 1er alinéa, cinquième ligne, remplacer les mots « cinq ans » par les mots « deux ans ».

JUSTIFICATION

Le présent amendement ne modifie que légèrement le projet initial dont un des effets consistait à faire sortir du champ juridictionnel les infractions punissables d'une peine d'emprisonnement de deux à cinq ans.

Une telle extension paraît peu souhaitable dans la mesure où elle trouverait à s'appliquer à des infractions communément considérées comme graves dans l'opinion publique (voir à titre d'exemple le rapport fait au nom de la Commission de la Justice du Sénat, par M. Van In, Doc. Sénat n° 381/2, 1982-1983, p. 5), et donc pour lesquels le besoin de transparence se fait plus particulièrement ressentir.

R. COLLIGNON

personen van het mannelijke of vrouwelijke geslacht (art. 373 van hetzelfde wetboek), aansporing tot ontucht of prostitutie van een minderjarige van meer dan zestien jaar (art. 379 en 380), koppelarij (art. 380bis tot 382), opzettelijke slagen en verwondingen die een ziekte of ongechiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid ten gevolge hebben (art. 399), bevorderen van verslaving aan verdovende middelen (art. 402).

Gaat het om misdrijven die van het toepassingsgebied van het wetsontwerp zijn uitgesloten, dan kan men zich ook afvragen waarin het herstel van de aan het slachtoffer toegebrachte schade zou kunnen bestaan, aangezien de schade in die gevallen vaak uiteraard onherstelbaar is, in tegenstelling met de misdaden en wanbedrijven die een aanslag op goederen zijn.

Het argument als zouden een groot aantal misdrijven die in de hoofdstukken van het Strafwetboek voorkomen en die men van het toepassingsgebied van het wetsontwerp wil uitsluiten, voortaan niet meer kunnen worden vervolgd, lijkt niet overtuigend : voor veel kleine misdrijven komt het sponeren (en derhalve de mogelijkheid om het dossier opnieuw te openen indien nieuwe feiten aan het licht komen en die eraan toe te voegen) immers passender voor dan een minnelijke schikking, die « *ipso facto* » het verval van de strafvordering in zich houdt.

B) In bijkomende orde

In artikel 216bis (nieuw), in § 1, eerste lid, op de vijfde regel, de woorden « vijf jaar » vervangen door de woorden « twee jaar ».

VERANTWOORDING

Dit amendement brengt slechts een lichte wijziging aan in het oorspronkelijke ontwerp dat onder meer tot gevolg had dat de wanbedrijven die strafbaar zijn met gevangenisstraf van twee tot vijf jaar, niet meer zouden worden vervolgd.

Een dergelijke verruiming is niet wenselijk aangezien ze toepassing zou kunnen vinden op misdrijven die door de openbare opinie in het algemeen als ernstig worden aangevoeld (zie b.v. het verslag namens de Commissie voor de Justitie van de Senaat uitgebracht door de heer Van In, Stuk Senaat, n° 381/2, 1982-1983, blz. 5) en waar dus meer behoefte aan een duidelijk inzicht bestaat.